

Topsport volgens gemeenten en Brabanders

De provincie Noord-Brabant heeft het Mulier Instituut opdracht gegeven een nulmeting te ontwikkelen waarmee de stand van zaken met betrekking tot de pijlers uit het Sportplan Brabant 2016 anno 2012 wordt gemeten. De nulmeting is in samenwerking met diverse onderzoekspartners ten uitvoer gebracht. Het PON, één van die partners, heeft hierbij twee onderzoeken voor haar rekening genomen: een onderzoek onder Brabanders en een onderzoek onder gemeenten. De resultaten van deze onderzoeken leest u in dit rapport. In dit gedeelte worden de belangrijkste resultaten van deze twee groepen met elkaar vergeleken. Sluiten hun ervaringen, waarderingen en behoeften op elkaar aan? Per thema zetten we de belangrijkste bevindingen naast elkaar.

TOPSPORTACCOMMODATIES

Gemeenten	Brabanders
<i>Aanwezigheid.</i> De topsportaccommodaties zitten met name in de grote gemeenten, de B5. Zij noemen vrijwel nooit ere- en eerste divisie voetbalstadions.	<i>Bekendheid en bezoek.</i> Vrijwel alle Brabanders kennen wel een topsportaccommodatie. De bekendste is het Pieter van den Hoogenband zwembad in Eindhoven. Hier wordt ook het meeste wel eens gebruik van gemaakt om zelf te zwemmen. Ook het PSV stadion in Eindhoven is bij veel Brabanders bekend. Dit is ook de meest bezochte accommodatie.
<i>Waardering.</i> Gemeenten zijn tevreden over de topsportaccommodaties in hun gemeente. Gemiddeld geven zij deze een 7,5.	<i>Waardering.</i> Brabanders waarderen de accommodaties die zij kennen gemiddeld met een 7,4. Ook degenen die weleens recreatief sporten in een topsportaccommodatie zijn tevreden daarover, zij waarderen de locaties eveneens met een 7,4.
<i>Aanbod.</i> Gemeenten zijn verdeeld over het aanbod van accommodaties. Ongeveer de helft vindt dat er voldoende zijn en dat de kwaliteit goed genoeg is. De B5 gemeenten zijn positiever hierover dan de M7 en andere gemeenten. 7 gemeenten hebben plannen voor een nieuwe topsportaccommodatie.	<i>Aanbod.</i> De meeste Brabanders vinden dat het aanbod van topsportaccommodaties in Brabant voldoende is. Er zijn er echter ook veel die dat niet weten of geen mening hebben.
<i>Verantwoordelijkheid.</i> Volgens gemeenteambtenaren zijn de sportbonden, de provincie en de gemeenten zelf het meest verantwoordelijk voor het aanbod van topsportaccommodaties (in deze volgorde).	<i>Verantwoordelijkheid.</i> De verantwoordelijkheid voor het aantal en de kwaliteit van de accommodaties ligt volgens de Brabanders (in deze volgorde) vooral bij de gemeenten, de provincie en de sportbonden.

TOPSPORTEVENEMENTEN

Gemeenten	Brabanders
<p><i>Ervaring met organiseren.</i> Gemeenten die topsportevenementen organiseren hebben hier goede ervaringen mee. Zowel het organisatieproces als het verloop van het evenement zelf worden hoog beoordeeld. Het valt op dat ook hier ambtenaren het ere- en eerste divisie voetbal niet als topsportevenement noteren.</p>	<p><i>Bekendheid en bezoek.</i> Het meest bekende Brabantse evenement is bij Brabanders Indoor Brabant. Maar ook het ere- en eerste divisie voetbal en de Marathon Eindhoven is bij komt bij veel Brabanders als eerste naar boven als ze denken aan topsportevenementen. Ongeveer een kwart van de Brabanders heeft in de afgelopen twee jaar een Brabants evenement bezocht. Het meest bezocht is de Marathon Eindhoven. De Brabanders die geen evenementen bezochten doen dat voornamelijk niet omdat ze er geen interesse in hebben.</p>
<p><i>Waardering.</i> Ook het aantal evenementen, de diversiteit, de kwaliteit en de communicatie over evenementen in Brabant in zijn geheel wordt zeer positief gewaardeerd. De kwaliteit krijgt zelfs gemiddeld het rapportcijfer 9,2.</p>	<p><i>Waardering.</i> Het oordeel over de bezochte evenementen is overwegend positief (denk hierbij aan entreprijs, bezoekersaantal, wedstrijdschema's, et cetera). Gemiddeld geven Brabanders een 7,8 aan de door hen bezochte evenementen.</p>
<p><i>Aanbod.</i> Meer dan de helft van de gemeenten vindt dat er voldoende aanbod is in (de omgeving van) hun gemeente. De M7 delen deze mening iets minder dan andere gemeenten. Ongeveer een derde van de ondervraagde gemeenten heeft plannen om in de toekomst (weer) evenementen te organiseren.</p>	<p><i>Aanbod.</i> Een grote groep Brabanders weet niet of ze het aanbod voldoende vinden, ze zijn niet bekend met het aanbod of hebben er nog nooit over nagedacht. Ook zijn er veel die het niet uitmaakt hoeveel aanbod er is. De Brabanders die er wel een mening over hebben zijn vrijwel allemaal positief hierover.</p>

GEMEENTELIJK SPORTBELEID

Gemeenten	Brabanders (niet gevraagd)
<p><i>Gehandicaptensport.</i> Veel gemeenten (en zeker de grotere) hebben in hun beleid aandacht voor gehandicaptensport.</p>	-
<p><i>Talentontwikkeling.</i> Het aandeel gemeenten dat aandacht heeft voor talentontwikkeling bij jonge topsporters is een stuk kleiner. De B5 hebben dit allemaal wel, de M7 gedeeltelijk. Bij de kleinere gemeenten is hier vaak geen speciale aandacht voor.</p>	-
<p><i>Jeugd sportfondsen.</i> De aanwezigheid van een jeugd sportfonds hangt niet samen met de grootte van de gemeente. Deze komen bij ongeveer een derde voor en zitten verspreid over alle gemeenten.</p>	-
<p><i>Beleids wensen van ambtenaren.</i> De meeste ambtenaren zijn van mening dat er niet (meer) geïnvesteerd moet worden door hun gemeente in topsportaccommodaties en –evenementen. Ook vindt de meerderheid dat er niet (meer) moet worden geïnvesteerd in de ontwikkeling van jong talent. Ze vinden dat er voldoende rendement gehaald wordt uit hun topsportbeleid en andere domeinen zoals cultuur, onderwijs, et cetera. Het rendement dat uit het bedrijfsleven gehaald wordt kan nog wel een stuk beter.</p>	-

IMPACT VAN TOPSPORT

Gemeenten	Brabanders
Veel ambtenaren vinden het moeilijk om hier uitspraken over te doen. Ze weten niet of topsport het woon- en leefklimaat en het vestigingsklimaat voor bedrijven versterkt. Vrijwel alle ambtenaren zijn wel van mening dat recreatieve sporters een beetje of redelijk gestimuleerd worden door topsport om zelf te gaan sporten.	De meeste Brabanders zien in dat er belangrijke redenen zijn om topsportevenementen te organiseren. Het meest belangrijke volgens hen is dat het zorgt voor meer bekendheid van Brabant, het een podium biedt voor topsporters en het een positief effect heeft op recreatieve sporters. Toch geeft bijna de helft aan dat topsport hen persoonlijk niet heeft gestimuleerd om te gaan sporten.

SPORTDEELNAME BRABANDERS

Gemeenten	Brabanders
Veel gemeenten hebben cijfers over de sportdeelname van hun inwoners. De cijfers zijn meestal afkomstig van sportverenigingen of steekproefonderzoek.	Driekwart van de Brabanders sport wel eens. Er wordt het meeste gefitnesst, gewandeld en gefietst en dan vaak ook samen met anderen. Brabanders sporten met name omdat het goed is voor de conditie, maar ook vaak voor de gezelligheid. Vrouwen sporten vaker dan mannen vanwege hun gewicht en omdat het geestelijk gezond is.

In de tabel op de volgende pagina's zijn de actielijnen van het Sportplan 2016 uiteengezet. De onderdelen waar deze onderzoeken in meer of mindere mate input voor leveren zijn geel gearceerd.

De uitgebreide resultaten van de onderzoeken onder gemeenten en Brabanders zijn te lezen vanaf pagina 6 (gemeenten) en 17 (Brabanders).

	Subdoelen	Output	Outcome	Indicatoren
Actielijn 1 Accommodaties	Brabant heeft uitnodigende, gevarieerde en regionaal gespreide topsportaccommodaties die breed toegankelijk zijn en door (bijzondere) breedtesport worden gebruikt.	<ul style="list-style-type: none"> • Uiterlijk in 2016 circa 6-8 nieuwe/aangepaste topsportaccommodaties, incl. faciliteiten voor (bijzondere) breedtesport/gehandicaptensport • Uiterlijk in 2016 voor 5 kernsporten een (regionaal)fieldlab 	<ul style="list-style-type: none"> • Burgers, sportorganisaties en bedrijfsleven zijn zeer tevreden over de Brabantse sportinfrastructuur en • Topaccommodaties geven extra kleur aan buurt, stad en regio door hun functie als 'landmark' en hun maatschappelijke functie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mate van bekendheid accommodaties • Mate van gebruik • Waardering gebruik • Mate van uitstraling
Actielijn 2 Topsportevenementen	Brabant heeft een aansprekend aanbod van topsportevenementen met een duidelijke maatschappelijke (gezondheid, cohesie) en economische spin-off	<ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijks circa 5 grote topsportevenementen (meer dan 50.000 bezoekers) incl. minimaal 1 EK/WK voor een kernsport • Aan elk topsportevenement zijn side-events gekoppeld ten behoeve van: stimulering breedtesport, zakelijke contacten/businessplatforms, kennisuitwisseling binnen en buiten de sportsector • Minimaal 2 topsportevenementen voor gehandicaptensport in periode 2011-2016 	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse sportevenementen realiseren een groter bezoekers- en mediabereik en economische spin-off binnen en buiten Brabant 	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal bezoekers • Waardering door burgers /ondernemers • Hoeveelheid economische spin-off • Impact op breedtesport Businessplatform
3. Talentontwikkeling	Brabant is één van de topregio's voor de ontwikkeling van topsporttalent	<ul style="list-style-type: none"> • In elk van de 4 Brabantse regio's bestaat er een lineaire leerlijn van topsportvriendelijk onderwijs • Brabant beschikt over 10 door de bond erkende Regionale en Nationale Trainingscentra waarin de 3 O's (overheid, ondernemers, en onderwijs) samen met de sportsector werken aan talentontwikkeling • Het Centrum voor Topsport Onderwijs (CTO) Eindhoven heeft haar functie/activiteiten uitgebreid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse talenten zijn zeer tevreden over de mogelijkheden om onderwijs en (top)sport te combineren en over aanbod en kwaliteit van (individuele) begeleiding 	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal topsporters en talenten • Mate van tevredenheid combinatie onderwijs en sport <p>Beleid gemeenten omtrent ontwikkeling jongen talenten</p>

4. Bijzondere breedtesport- /Gehandicaptensportontwikkeling	Ook mensen met een beperking en speciale doelgroepen (bijv. jeugd, ouderen, kinderen met obesitas) doen in Brabant aan sport	<ul style="list-style-type: none"> • Brabant kent een aaneengeschakeld systeem van regionale sportloketten voor mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking • Sportaanbod gehandicaptensport o.a. via evenementen 	<ul style="list-style-type: none"> • Meer Brabanders zijn in staat om te sporten • Gehandicaptensportorganisaties herkennen dat het sportaanbod voor deze doelgroep is verbeterd en regionaal beter op elkaar is afgestemd 	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling sportaanbod breedtesport • Ontwikkeling sportaanbod gehandicapt. • Mate van tevredenheid sportaanbod <p>Beleid bij gemeenten omtrent gehandicaptensport</p>
5. Sportnetwerken	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
6. Interactie sport en andere maatschappelijke domeinen (o.a.)	Sport is een katalysator voor ontwikkelingen in aanpalende beleidsterreinen (Sport als middel)	<ul style="list-style-type: none"> • De provincie is in de periode t/m 2016 betrokken bij 20 projecten met een cross-over tussen sport en een ander maatschappelijk domein • Vanaf 2012 zijn jaarlijks 10 bezoeken aan (MKB-) bedrijven in Brabant gebracht om samenwerking met de sportsector te verkennen of te verdiepen 	<ul style="list-style-type: none"> • De maatschappelijke spinoff van sport in de vorm van een meer gezonde leefstijl door bewegen en grotere sociale cohesie, is vergroot • Samenwerking binnen de sportsector en tussen de sportsector en bedrijfsleven, onderwijs, overheden, toeristische sector etc. heeft aantoonbaar geleid tot kennisdeling en nieuwe ideeën/producten 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing beweegpatroon burgers • Impact op sociale cohesie • Samenwerking binnen sport • Samenwerking tussen sport en andere sectoren

Achtergrond onderzoek & respons - GEMEENTEN

Topsportbeleid in gemeenten

Het Sportplan Brabant 2016 heeft een grote focus op topsport. Het onderzoek onder gemeenten richtte zich dan ook met name op dit thema.

Het onderzoek

In oktober 2012 is aan de 67 Brabantse gemeenten per e-mail een uitnodiging verstuurd om deel te nemen aan een online vragenlijst (zie bijlage) met het thema (top)sport. Van vrijwel de meeste gemeenten was een e-mailadres bekend van een sportambtenaar, van een aantal gemeenten niet. Deze gemeenten zijn benaderd via een algemeen e-mailadres van de gemeente.

Respons

Van de 67 gemeenten vulden er 37 (55,2%) de vragenlijst in. Van sommige gemeenten kwamen meerdere ingevulde vragenlijsten binnen, waardoor er in totaal 41 vragenlijsten zijn ingevuld.

B5 en M7

De resultaten van dit onderzoek zijn voor sommige vragen uitgesplitst naar verschillende gemeentegroepen. Onder de B5 vallen de gemeenten Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch en Tilburg. Onder de M7 vallen de gemeenten Bergen op Zoom, Oosterhout, Oss, Rosendaal en Uden. Veghel en Waalwijk behoren ook tot de M7, maar deze gemeenten hebben niet deelgenomen aan dit onderzoek. Onder de groep 'overige' vallen de gemeenten die niet onder de B5 of M7 vallen.

Samenvatting (top)sport in gemeenten

Hoe staat het met de topsportaccommodaties in de Brabantse gemeenten en met de organisatie van topsportevenementen? Vinden gemeenten dat er voldoende op het thema topsport in hun gemeente gedaan wordt en wie vinden zij eigenlijk verantwoordelijk voor topsportaccommodaties in de provincie? Deze en andere vragen kwamen in het onderzoek uitgebreid aan bod. De belangrijkste uitkomsten zijn hieronder uiteengezet. De uitgebreidere resultaten beginnen op pagina 4.

Topsportaccommodaties

Aanwezigheid. De topsportaccommodaties zitten met name in de grote gemeenten, de B5.

Waardering. Gemeenten zijn tevreden over de topsportaccommodaties in hun gemeente. Gemiddeld geven zij deze een 7,5.

Aanbod. Gemeenten zijn verdeeld over het aanbod van accommodaties. Ongeveer de helft vindt dat er voldoende zijn en dat de kwaliteit goed genoeg is. De B5 gemeenten zijn positiever hierover dan de M7 en andere gemeenten. 7 gemeenten hebben dan ook plannen voor een nieuwe topsportaccommodatie.

Verantwoordelijkheid. Volgens gemeenteambtenaren zijn de sportbonden, de provincie en de gemeenten zelf het meest verantwoordelijk voor het aanbod van topsportaccommodaties.

Topsportevenementen

Ervaring met organiseren. Gemeenten die topsportevenementen organiseren hebben hier goede ervaringen mee. Zowel het organisatieproces als het verloop van het evenement zelf worden hoog beoordeeld.

Waardering. Ook het aantal evenementen, de diversiteit, de kwaliteit en de communicatie over evenementen in Brabant in zijn geheel wordt zeer positief gewaardeerd. De kwaliteit krijgt zelfs gemiddeld het rapportcijfer 9,2.

Aanbod. Meer dan de helft van de gemeenten vindt dat er voldoende aanbod is in (de omgeving van) hun gemeente. De M7 gemeenten delen deze mening minder dan andere gemeenten. Ongeveer een derde van de ondervraagde gemeenten heeft plannen om in de toekomst (weer) evenementen te organiseren.

Gemeentelijk sportbeleid

Gehandicaptensport. Veel gemeenten (en zeker de grotere) hebben in hun beleid aandacht voor gehandicaptensport.

Talentontwikkeling. Het aandeel gemeenten dat aandacht heeft voor talentontwikkeling bij jonge topsporters is een stuk kleiner. De B5 hebben dit allemaal wel, de M7 gedeeltelijk. Bij de kleinere gemeenten is hier vaak geen speciale aandacht voor.

Jeugd sportfondsen. De aanwezigheid van een jeugd sportfonds hangt niet samen met de grootte van de gemeente. Deze komen bij ongeveer een derde voor en zitten verspreid over alle gemeenten.

Beleidswensen van ambtenaren. De meeste ambtenaren zijn van mening dat er niet (meer) geïnvesteerd moet worden door hun gemeente in topsportaccommodaties en –evenementen. Ook vindt de meerderheid dat er niet (meer) moet worden geïnvesteerd in de ontwikkeling van jong talent. Ze vinden dat er voldoende rendement gehaald wordt uit hun topsportbeleid en andere domeinen zoals cultuur, onderwijs, et cetera. Het rendement dat uit het bedrijfsleven gehaald wordt kan nog wel een stuk beter.

Impact van topsport

Veel ambtenaren vinden het moeilijk om hier uitspraken over te doen. Ze weten niet of topsport het woon- en leefklimaat en het vestigingsklimaat voor bedrijven versterkt. Vrijwel alle ambtenaren zijn wel van mening dat recreatieve sporters een beetje of redelijk gestimuleerd worden door topsport om zelf te gaan sporten.

Cijfers over sportdeelname inwoners

Veel gemeenten hebben cijfers over de sportdeelname van hun inwoners. De cijfers zijn meestal afkomstig van sportverenigingen of steekproefonderzoek.

Uitgebreide resultaten: TOPSPORTACCOMMODATIES

We vroegen ambtenaren naar de ervaring met en waardering van topsportaccommodaties in hun gemeente.

Aanwezigheid van topsportaccommodaties

5 van de 37 gemeenten gaven aan een of meerdere topsportaccommodaties in hun gemeente te hebben (ze konden er maximaal 5 aangeven). In onderstaande tabel is te zien welke gemeenten en accommodaties dit zijn. Het valt op dat niet iedere gemeente het eredivisie voetbalstadion als topsportaccommodatie heeft genoemd. Zo noemt Breda het stadion van NAC niet en Tilburg het Willem II stadion niet.

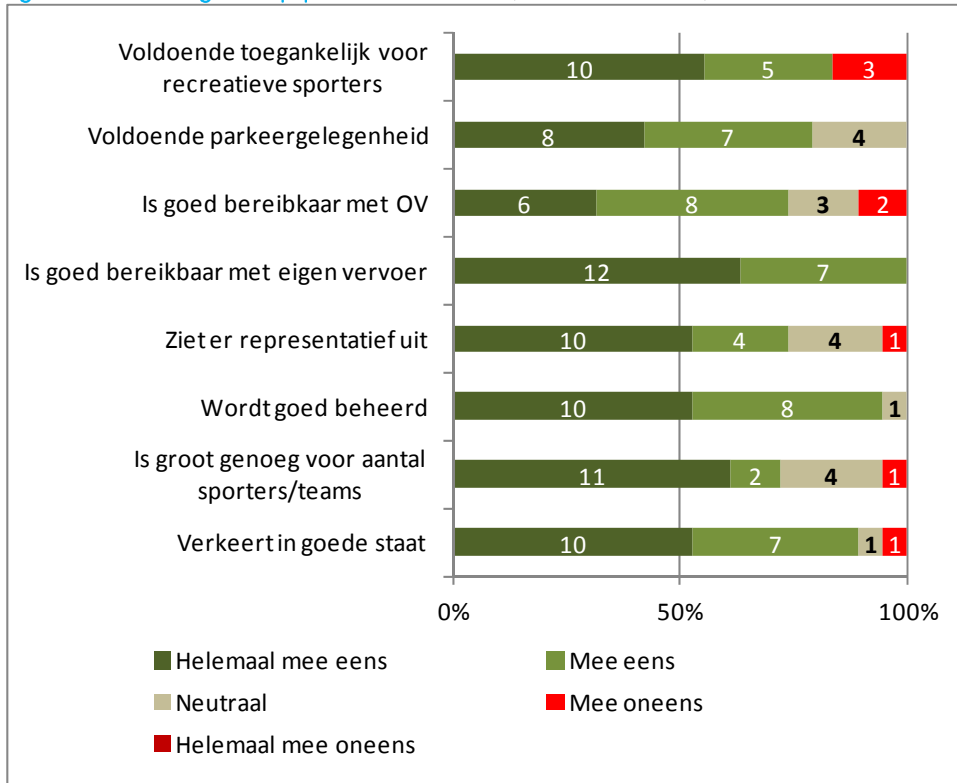
Tabel 1: Genoemde topsportaccommodaties per gemeente

Gemeente	Topsportaccommodatie aanwezig
Bergen op Zoom	Sporthal de Boulevard
	Atletiekbaan van AV Spado op sportpark Roozenoord
Breda	Atletiekaccommodatie AV Sprint
Eindhoven	Indoor Sportcentrum Eindhoven
	PSV Stadion
	Nationaal Zwemcentrum
	Hockeyaccommodatie Oranje Zwart
	IJssportcentrum Eindhoven
's-Hertogenbosch	Maaspoort Sports & Events
	Hockeycomplex Oosterplas
	Top turnaccommodatie Flick Flak
	Stadion de Vliert
	Multifunctioneel hallencomplex Brabanthallen
Tilburg	T-Kwadraat
	Atletiekbaan
	Hockeycomplex Bredaseweg
	Roeibaan Beekse Bergen

Waardering van topsportaccommodaties

De gemeenten konden vervolgens op een schaal van 1 (zeer tevreden) tot en met 5 (zeer ontevreden) per accommodatie aangeven hoe het gesteld is met onder andere de staat van het complex, de bereikbaarheid en de parkeergelegenheid. In de figuur op pagina 4 is te zien hoe de accommodaties in totaal scoorden. Over het algemeen zijn gemeenten tevreden over hun topsportaccommodaties. Gemiddeld geven zij hiervoor het rapportcijfer 7,5.

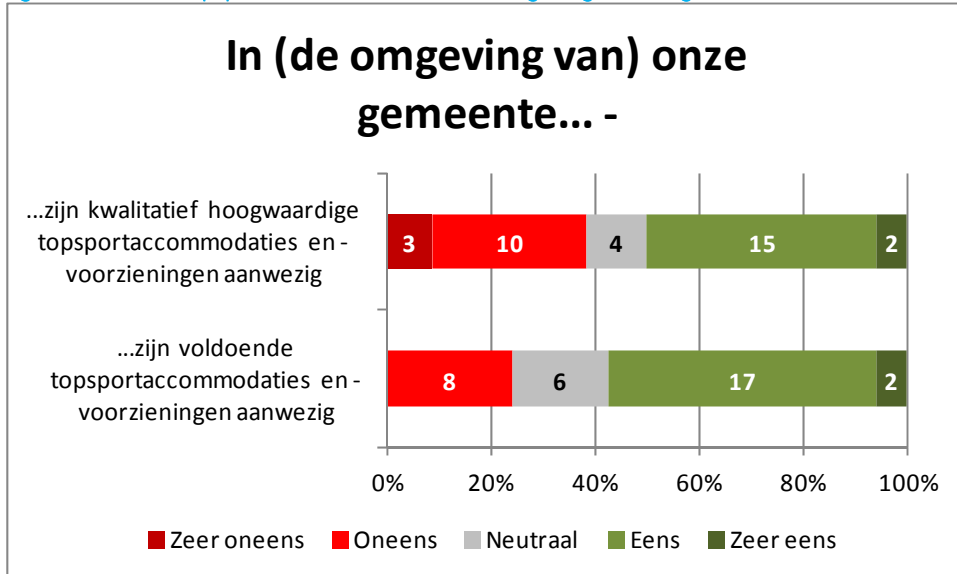
Figuur 1: Waardering van topsportaccommodaties (In aantallen / n = 19)

Aanbod van topsportaccommodaties

We vroegen gemeenten via stellingen om voor topsportaccommodaties aan te geven wat zij van het huidige aanbod vinden. Alle gemeenten (dus ook gemeenten zonder topsportaccommodatie) konden hier antwoord op geven. Ongeveer de helft van de respondenten vindt dat er voldoende topsportaccommodaties en –voorzieningen in de omgeving van hun gemeente zijn. Dit geldt nagenoeg ook voor de kwaliteit ervan: ongeveer de helft vindt deze hoogwaardig.

Figuur 2: Aanbod topsportaccommodaties in (de omgeving van) de gemeente (In aantallen / n = 34)

De B5, M7 en overige gemeenten verschilden licht in hun antwoorden op deze vragen. In onderstaande tabel is de gemiddelde score te zien op de 5-puntsschaal (waarbij een 1 staat voor zeer oneens en een 5 voor zeer eens). We laten hier geen aantallen zien omdat het soms maar gaat om 1 respondent per antwoordcategorie. We zien dat de B5 positiever zijn over het aanbod dan de M7 en de overige gemeenten.

Tabel 2: Aanbod topsportaccommodaties volgens gemeenten (gemiddelde van 5-puntsschaal / hoe hoger hoe beter)

	Voldoende topsportaccommodaties aanwezig (n=33)	Kwalitatief hoogwaardige topsportaccommodaties aanwezig (n=34)
B5	😊 (3,8)	😊 (3,8)
M7	😐 (3,3)	😐 (3,3)
Overige gemeenten	😐 (3,3)	😐 (2,9)
Totaal	😐 (3,4)	😐 (3,1)

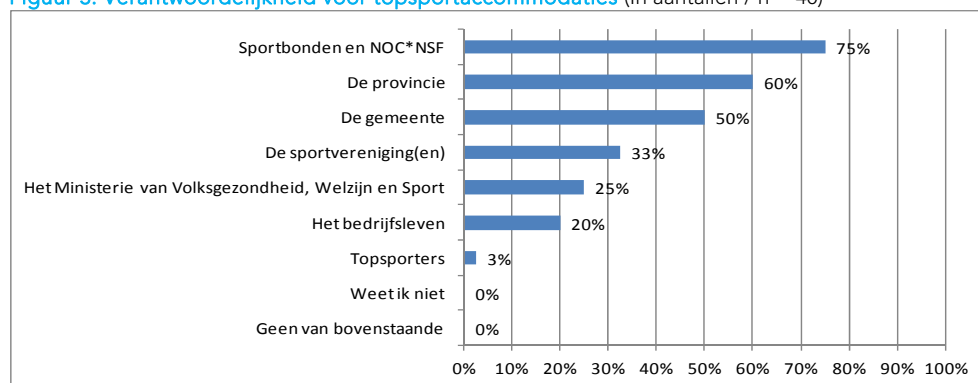
Plannen voor toekomstige topsportaccommodaties

7 gemeenten die de vragenlijst hebben ingevuld, hebben plannen voor een nieuwe topsportaccommodatie.

Verantwoordelijkheid accommodaties

We vroegen ook aan de ambtenaren wie er volgens hen het meest verantwoordelijk zijn voor het aanbod van topsportaccommodaties in Brabant. In de grafiek hieronder is te zien dat de sportbonden hiervoor veruit het meest verantwoordelijk worden gehouden (75%), gevolgd door de provincie (60%) en de gemeenten (50%).

Figuur 3: Verantwoordelijkheid voor topsportaccommodaties (In aantallen / n = 40)

Uitgebreide resultaten: TOPSPORTEVENEMENTEN

We vroegen ambtenaren of hun gemeente ervaring heeft met het organiseren van topsportevenementen en hoe dit is verlopen.

Ervaring met het organiseren van topsportevenementen

15 gemeenten gaven aan wel eens een topsportevenement te hebben georganiseerd. 12 hiervan hebben dit ook recent, in de afgelopen 2 jaar, gedaan. In onderstaande tabel is te zien welke gemeenten en welke evenementen dit zijn.

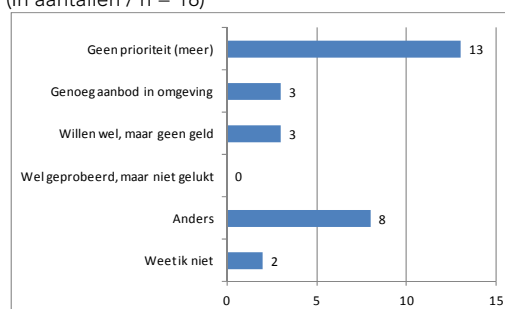
Tabel 3: Genoemde topsportevenementen door gemeenten

Gemeente	Topsportevenement georganiseerd in de afgelopen 2 jaar
Bergen op Zoom	Enecotour
Breda	NK Atletiek junioren (2012)
	NK halve marathon 2010 en 2011
	NK Masters 2010, NK afstanden junioren en neo-senioren 2012 (schaatsen)
	NK Eventing 2011, EK Vierspan 2011, NK Vierspan 2012, WK aangepast mannen 2012
	NK Bowls Singles (2011), NK Bowls Pairs 2012
Cuijk	WK en EK Power liften
Eindhoven	EK Waterpolo
	Marathon Eindhoven inclusief NK marathon
	NK Tafeltennis
	European League/Interlands
	EK Schoonspringen
Etten-Leur	Jeugd NK Tennis
Helmond	EK Kanopolo landenteams
's-Hertogenbosch	EK Hockey dames en heren 21 jaar
	Daviscup
	Wereldbeker hippische sport
	EK Softbal vrouwen 21 jaar
Oosterhout	NK masters bij ATV Scorpio in 2009 en 2010, start ENECO tour 2011.
Steenbergen	Nk Ultraloop en in 2013 WK Ultraloop
Tilburg	EK korfbal
	EK ijshockey b league
	NK Duathlon
Valkenswaard	WK en EK - fietscross
Veldhoven	WK Bridge

Redenen om geen topsportevenementen te organiseren

18 gemeenten hebben nog nooit een sportevenement georganiseerd of dit in de afgelopen twee jaar niet gedaan. We vroegen hen naar de belangrijkste redenen. In de grafiek hiernaast is te zien dat geen prioriteit de belangrijkste reden is om niet te organiseren.

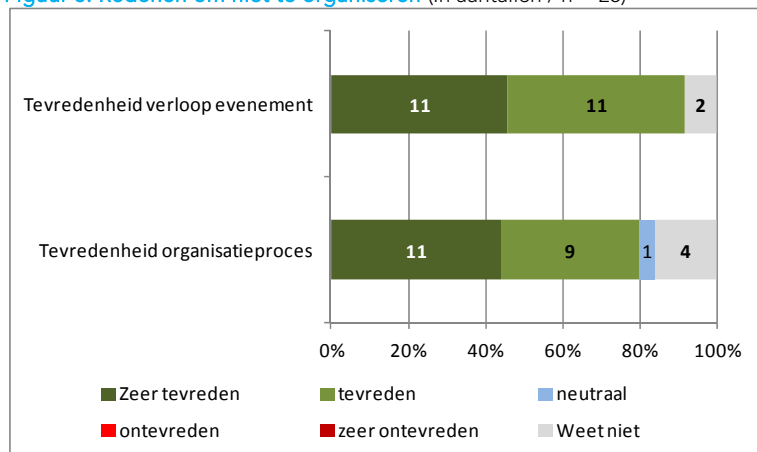
Figuur 4: Redenen om niet te organiseren
(In aantallen / n = 18)

Tevredenheid met het organisatieproces en het verloop van het evenement

Door middel van een 5-puntsschaal konden ambtenaren aangeven hoe tevreden of ontevreden zij waren met het organisatieproces in de aanloop naar het evenement en met het verloop van het evenement zelf. Vrijwel iedereen is hierover (zeer) tevreden.

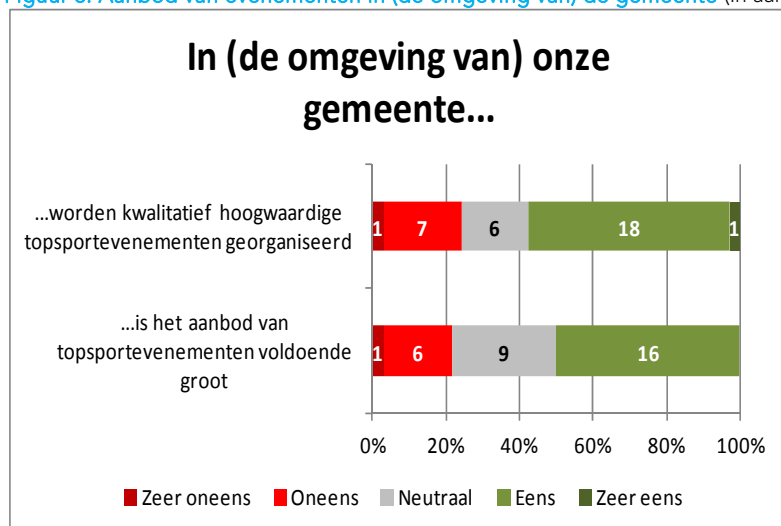
Figuur 5: Redenen om niet te organiseren (In aantallen / n = 25)

Aanbod van topsportevenementen

We vroegen gemeenten via stellingen om ook voor de evenementen aan te geven wat zij van het huidige aanbod vinden. Alle gemeenten (dus ook die zonder topsportevenementen) konden hier antwoord op geven. Meer dan de helft van de respondenten vindt dat er voldoende topsportevenementen (in de omgeving) van hun gemeente zijn. De geldt nagenoeg ook voor de kwaliteit ervan: bijna de helft vindt deze hoogwaardig.

Figuur 6: Aanbod van evenementen in (de omgeving van) de gemeente (In aantallen / n = 33)

De B5, M7 en overige gemeenten verschilden nogal in hun antwoorden op deze stellingen. In onderstaande tabel is de gemiddelde score te zien op de 5-puntsschaal (waarbij een 1 staat voor zeer oneens en een 5 voor zeer eens). We laten hier geen aantallen zien omdat het soms maar gaat om 1 respondent per antwoordcategorie. We zien dat ook hier de B5 positiever zijn over het aanbod dan de M7 en de overige gemeenten.

Tabel 4: Aanbod en kwaliteit van topsportevenementen (gemiddelde van 5-puntsschaal / hoe hoger hoe beter)

	Aanbod van topsportevenementen voldoende groot (n = 32)	Kwalitatief hoogwaardige topsportevenementen (n = 33)
B5	☹️ (3,2)	☺️ (4,2)
M7	☹️ (2,8)	☹️ (3,0)
Overige gemeenten	☹️ (3,4)	☹️ (3,2)
Totaal	☹️ (3,3)	☹️ (3,3)

Plannen voor toekomstige topsportevenementen

13 gemeenten geven aan plannen te hebben om in de toekomst (weer) een topsportevenement te organiseren. De rest heeft geen plannen of weet het niet. Ook vroegen we hoe waarschijnlijk het was dat er in de komende 2 jaar weer een evenement georganiseerd gaat worden. In de tabel hieronder is te zien hoe de gemeenten antwoorde.

Tabel 5: Plannen voor toekomstige sportevenementen (In aantallen / n = 36)

Gemeenten	Ja	Nee	Weet ik niet
B5	5	0	0
M7	3	1	1
Overige gemeenten	5	19	2
Totaal	13	20	3

Rapportcijfers Brabant voor topsportevenementen

We vroegen de ambtenaren om topsportevenementen in Brabant op vier aspecten met een rapportcijfer te beoordelen. Over het algemeen is men zeer tevreden. Toch zijn er ook een aantal ambtenaren die een onvoldoende hebben gegeven voor de verschillende aspecten. Zo kreeg de diversiteit van het aanbod twee keer een onvoldoende (twee keer een 5) en de communicatie over evenementen kreeg van één ambtenaar het rapportcijfer 5.

Tabel 6: Rapportcijfers voor topsportevenementen in Brabant

	Rapportcijfer (n = 41)
Aantal evenementen	8,6
Diversiteit van het aanbod	8,4
Kwaliteit van de organisatie	9,2
Communicatie over evenementen	8,5

Uitgebreide resultaten: GEMEENTELIJK SPORTBELEID

In dit gedeelte van de vragenlijst vroegen we gemeenten wat voor beleid zij hebben op het gebied van (top)sport en hoe het er in de gemeente in zijn totaliteit voorstaat.

Aandacht voor gehandicaptensport

28 van de 37 gemeenten heeft in haar beleid aandacht voor gehandicaptensport. De regelingen die zij hiervoor hebben lopen uiteen van losse projecten tot actieve sportstimuleringspakketten en subsidies. De B5 en deelnemende M7 gemeenten hebben allemaal speciale aandacht voor gehandicaptensport.

jonge topsporters. Hier gaat het om speciale subsidieregelingen, maar in sommige gevallen ook alleen om het aanbieden van sportevenementen voor jongeren om zo talent een podium te geven. Alle B5 gemeenten hebben aandacht voor talentontwikkeling. Van de deelnemende M7 gemeenten heeft de helft hier aandacht voor.

Aandacht talentontwikkeling jonge topsporters

Er zijn een stuk minder gemeenten, 12, met speciale aandacht voor talentontwikkeling bij

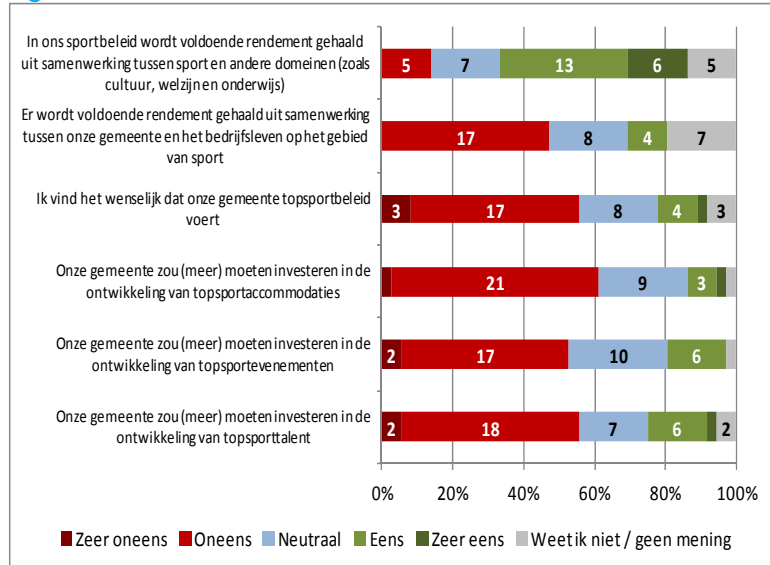
Aanwezigheid jeugd sportfonds

13 gemeenten hebben een jeugd sportfonds. De jeugd sportfondsen zitten verspreid over de verschillende typen gemeenten.

Beleidswensen ambtenaren

We vroegen, in de vorm van stellingen, ook wat de wensen zijn van ambtenaren met betrekking tot het topsportbeleid van hun gemeente en in hoeverre er rendement gehaald wordt uit het sportbeleid en de samenwerking tussen gemeenten en andere partijen. In onderstaande grafiek is te zien hoe gemeenten reageerden op deze stellingen.

Figuur 7: Beleidswensen van ambtenaren (In aantallen / n = 36)

Meer dan de helft (55%) van de 36 respondenten vindt het niet wenselijk dat hun gemeente topsportbeleid voert. Ook vindt de meerderheid (61%) dat de gemeente niet (meer) zou moeten investeren in de ontwikkeling van topsportaccommodaties. Deze houding geldt in iets mindere mate voor topsportevenementen: 53% vindt dat de gemeente hier niet (meer) in zou moeten investeren. 56% vindt dat de gemeente niet (meer) moet investeren in de ontwikkeling van topsporttalent. De meerderheid (53%) is wel van mening dat hun (top)sportbeleid voldoende rendement haalt uit de samenwerking tussen sport en andere domeinen zoals cultuur, welzijn en onderwijs. Het tegenovergestelde geldt voor het rendement dat gehaald wordt uit de samenwerking tussen sport en bedrijven: 47% vindt dat deze niet voldoende is.

Tevredenheid samenwerking lokale sportverenigingen

Tot slot vroegen we naar de samenwerking tussen de gemeente en lokale sportverenigingen. Van de 37 gemeenten is 73% redelijk tevreden en 27% zeer tevreden over deze samenwerking. Er zijn geen gemeenten die ontevreden zijn over de samenwerking met lokale sportverenigingen.

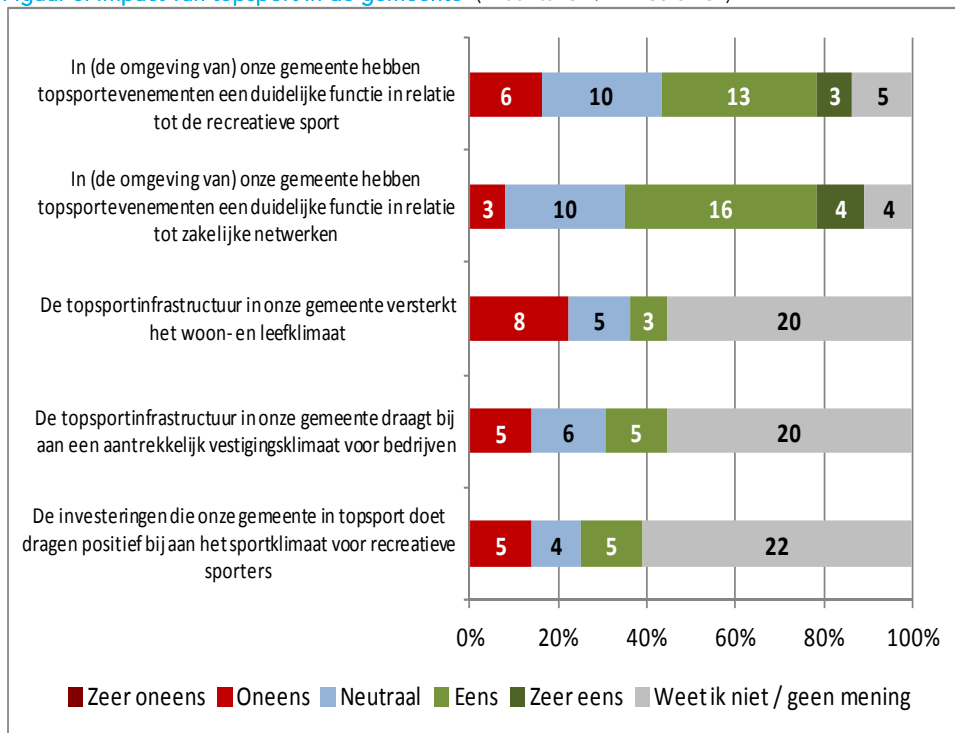
Uitgebreide resultaten: IMPACT VAN TOPSPORT

We vroegen de gemeenten naar hun ideeën over de impact van topsport op verschillende beleidsterreinen in hun gemeente en in het algemeen.

Impact van topsport in de gemeente

In onderstaande grafiek is te zien hoe de deelnemende gemeenten denken over een aantal stellingen over de impact van topsport in de gemeente.

Figuur 8: Impact van topsport in de gemeente (In aantallen / n = 36 en 37)

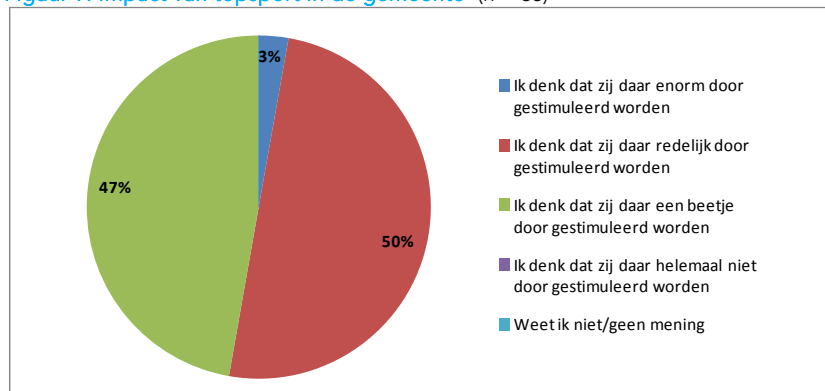
Het eerste dat opvalt is dat meer dan de helft van de gemeenten niet weet of de topsportinfrastructuur in hun gemeente het woon- en leefklimaat versterkt (56%). Dit geldt ook voor de bijdrage aan het vestigingsklimaat voor bedrijven (56%). Het geldt nog sterker als we kijken naar de invloed die het heeft op de bijdrage aan het sportklimaat voor recreatieve sporters; 61% heeft hier geen mening over. Blijkbaar is het lastig om het effect van topsport op deze gebieden in te schatten.

Over de duidelijkheid van de functie van topsportevenementen in relatie tot recreatieve sport zijn de meningen verdeeld: 16% vindt deze relatie niet duidelijk, 27% is neutraal hierin en 43% vindt de relatie wel duidelijk. De relatie tot zakelijke netwerken is voor meer dan de helft (54%) wel duidelijk.

Impact van topsport in het algemeen

We vroegen onder deze noemer in hoeverre gemeenten denken dat mensen door topsport gestimuleerd worden om zelf (recreatief) te gaan sporten. In onderstaande figuur is de verdeling van de antwoorden te zien.

Figuur 9: Impact van topsport in de gemeente (n = 36)

Bijna iedereen denkt dat mensen een beetje of redelijk door topsport gestimuleerd worden (47% + 50% = 97%). Een enkeling (3%) denkt dat mensen er enorm door gestimuleerd worden. Niemand denkt dat mensen helemaal niet gestimuleerd worden.

Uitgebreide resultaten: SPORTDEELNAME INWONERS

Tot slot vroegen we de gemeenten of zij cijfers hebben van de recreatieve sportdeelname van hun inwoners.

25 van de 37 gemeenten hebben cijfers beschikbaar. De cijfers gaan met name over sportdeelname en over verenigingen en zijn vaak afkomstig van sportverenigingen en steekproefonderzoek. In de tabellen is per type gemeente af te lezen of zij cijfers hebben en waar zij deze cijfers vandaan halen. De cijfers gaan met name over sportdeelname van inwoners en ledenaantallen van verenigingen.

Tabel 7: Cijfers beschikbaar van de recreatieve sportdeelname van inwoners (In aantallen / n = 35)

Gemeenten	Ja	Nee	Weet ik niet
B5	5	0	0
M7	3	2	0
Overige gemeenten	17	7	1
Totaal	25	9	1

Tabel 8: Herkomst cijfers (In aantallen / n = 25)

Gemeenten	Sportvereni- gingen	Steekproef onderzoek	Bestaande bron	Panelonderz oek	Anders	Weet ik niet
B5	4	5	0	2	2	0
M7	2	1	0	2	1	0
Overige gemeenten	9	6	7	0	6	0
Totaal	15	12	7	4	9	0

Achtergrond onderzoek & respons BRABANDERS

Brabanders en topsport

Het Sportplan Brabant 2016 heeft een grote focus op topsport. Het onderzoek onder Brabandes richtte zich dan ook met name op dit thema.

Brabantpanel

Onder de circa 2.300 leden van het Brabantpanel¹ is van 8 tot en met 28 oktober 2012 een vragenlijst voorgelegd met als thema '(top)sport' (zie bijlage 1). Van de 2.372 genodigden vulden 1.188 de vragenlijst in (50%).

In de tabellen is af te lezen hoe de respons verdeeld is over de achtergrondvariabelen geslacht, leeftijd, opleiding en regio.

Opleiding	Aantal	Aandeel
Laag	256	22%
Midden	276	23%
Hoog	656	55%
Totaal	1188	100%

Regio	Aantal	Aandeel
Noordoost	341	29%
Midden	277	23%
Zuidoost	330	28%
West	240	20%
Totaal	1188	100%

De resultaten zijn gewogen op deze achtergrondvariabelen en dus representatief voor Brabant op deze kenmerken.

Geslacht	Aantal	Aandeel
Man	604	51%
Vrouw	584	49%
Totaal	1188	100%

Leeftijd	Aantal	Aandeel
16-29 jaar	37	3%
30-39 jaar	107	9%
40-49 jaar	218	18%
50-64 jaar	499	42%
65+ jaar	327	28%
Totaal	1188	100%

¹ Kijk voor meer informatie over het Brabantpanel op www.brabantpanel.nl

Belangrijkste resultaten

Hoeveel Brabanders sporten er eigenlijk en hoe denken Brabanders over topsport? Gaan ze vaak naar topsportevenementen en bezoeken ze wel eens topsportaccommodaties? En wat vinden ze van het aanbod in Brabant? Deze en nog meer onderwerpen kwamen aan bod in het onderzoek. Hieronder leest u de belangrijkste resultaten. De uitgebreide resultaten leest u op de pagina's hierna.

Sportdeelname Brabanders

Driekwart van de Brabanders sport wel eens. Er wordt het meeste gefitnesst, gewandeld en gefietst en dan vaak ook samen met anderen. Brabanders sporten met name omdat het goed is voor de conditie, maar ook vaak voor de gezelligheid. Vrouwen sporten vaker dan mannen vanwege hun gewicht en omdat het geestelijk gezond is.

Topsportaccommodaties

Bekendheid en bezoek. Vrijwel alle Brabanders kennen wel een topsportaccommodatie. De bekendste is het Pieter van den Hoogenband zwemstadion in Eindhoven. Hier wordt ook het meeste wel eens gebruik van gemaakt om zelf te zwemmen. Ook het PSV stadion in Eindhoven is bij veel Brabanders bekend. Dit is ook de meest bezochte accommodatie.

Waardering. Brabanders waarderen de accommodaties die zij kennen gemiddeld met een 7,4. Ook degenen die weleens recreatief sporten in een topsportaccommodatie zijn tevreden daarover, zij waarderen de locatie met eveneens een 7,4.

Aanbod. De meeste Brabanders vinden verder dat het aanbod van topsportaccommodaties in Brabant voldoende is. Er zijn er echter ook veel die dat niet weten of geen mening hebben.

Verantwoordelijkheid. De verantwoordelijkheid voor het aantal en de kwaliteit van de accommodaties ligt volgens de Brabanders vooral bij de gemeenten, de provincie en de sportbonden.

Topsportevenementen

Bekendheid. Het meest bekende Brabantse evenement is bij Brabanders Indoor Brabant. Maar ook het ere- en eerste divisie voetbal en de Marathon Eindhoven komt bij veel Brabanders als eerste naar boven als ze denken aan topsportevenementen.

Bezoek. Ongeveer een kwart van de Brabanders heeft in de afgelopen twee jaar een Brabants evenement bezocht. Het meest bezocht is de Marathon van Eindhoven. De Brabanders die geen evenementen bezochten doen dat voornamelijk niet omdat ze er geen interesse in hebben.

Waardering. Het oordeel over de bezochte evenementen is overwegend goed (denk hierbij aan entreprijs, bezoekersaantal, wedstrijdschema's, et cetera). Gemiddeld geven Brabanders een 7,8 aan de door hen bezochte evenementen.

Aanbod. Een grote groep Brabanders weet niet of ze het aanbod voldoende vinden. Ook zijn er veel die het niet uitmaakt. De Brabanders die er wel een mening over hebben zijn vrijwel allemaal positief hiervan.

Impact van topsport

De meeste Brabanders zien in dat er belangrijke redenen zijn om topsportevenementen te organiseren. Het meest belangrijke is dat het zorgt voor meer bekendheid van Brabant, het een podium biedt voor topsporters en het een positief effect heeft op recreatieve sporters. Toch geeft bijna de helft aan dat topsport hen persoonlijk niet heeft gestimuleerd om te gaan sporten.

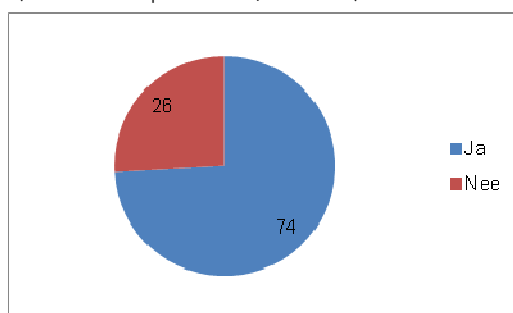
De sportdeelname van Brabanders

In het eerste deel van de vragenlijst vroegen we – ter inleiding en ter verrijking van de overige antwoorden – naar de (recreatieve) sportdeelname van de panelleden.

Doen Brabanders aan sportbeoefening?

Driekwart van de respondenten (74%) doet (wel eens) aan sportbeoefening. Een kwart (26%) doet dus niet aan sportbeoefening. De groep die aangeeft niet aan sportbeoefening te doen heeft voor dit onderzoek alleen de vragen over topsportaccommodaties ingevuld.

Figuur 10: Doet u wel eens aan sportbeoefening?
 (% van alle respondenten, n = 1.188)

Welke sport(en) hebben de Brabanders de afgelopen maand beoefend?

Aan de respondenten is een lijst met verschillende sporten voorgelegd. Bijna een derde (29%) gaf aan de afgelopen maand te hebben gefitnesst (conditie). Ook wandelsport werd vaak genoemd (26%). Op de derde plaats staan wielrennen/mountainbiken/toerfietsen en hardlopen/joggen/trimmen (beide zijn door 21% van de respondenten de afgelopen maand beoefend).

Tabel 9: Overzicht beoefende sporten afgelopen maand

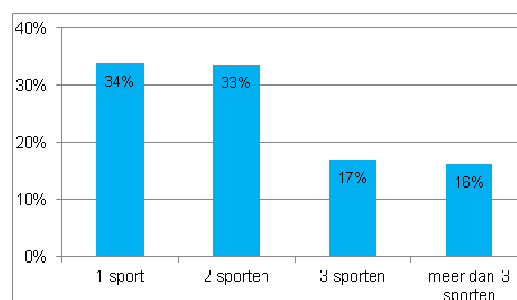
(gesorteerd van meest naar minst beoefende sport, % van respondenten die wel eens sporten, totale n = 872)

	%		%
fitness conditie	29	skeeleren / skaten	2
wandelsport	26	squash	2
wielrennen / mountainbiken / toerfietsen	21	motorsport	2
hardlopen/joggen/trimmen	21	roeien	1
zwemsport	18	tafeltennis	1
fitness kracht	16	midgetgolf	1
tennis	11	schietsport	1
veldvoetbal	10	atletiek	1
biljart/poolbiljart/snooker	5	dammen	1
golf	4	schaatsen	1
hockey	4	klimsport/bergwandelen	1
jeu de boules	4	vecht- en verdedigingssporten	1
zaalvoetbal	3	basketbal	1
darts	3	duiksport	1
bridge	3	kano	1
danssport	3	watersport / zeilen / surfen	1
aerobics/steps	3	Karting	1
gymnastiek/turnen	3	korfbal	1
paardensport	2	honkbal/softbal	0
badminton	2	handbal	0
bowling	2	rugby	0
skiën / langlaufen / snowboarden	2	judo	0
volleybal	2	andere sport	12
schaken	2		

Beoefenen Brabanders één sport of meerdere sporten?

Uit de antwoorden is gebleken dat de meeste respondenten (34%) de afgelopen maand één sport heeft beoefend. Toch zijn er ook veel mensen die de afgelopen maand twee sporten hebben beoefend, namelijk 33%. 17% van de respondenten heeft de afgelopen maand drie sporten beoefend en 16% zegt de afgelopen maand meer dan drie sporten te hebben beoefend.

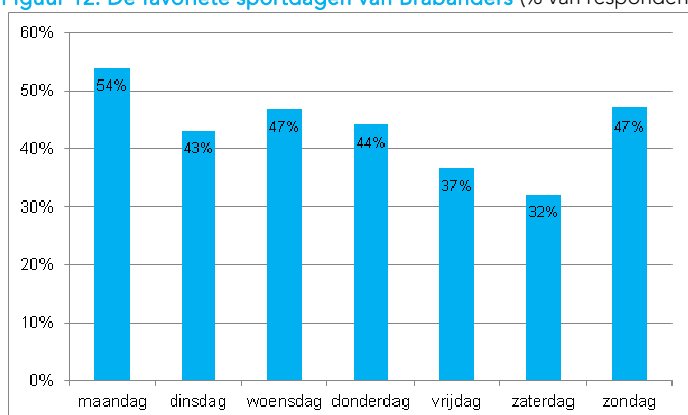
Figuur 11: Aantal verschillende sporten per persoon
(% van respondenten die weleens sporten, n = 872)

Wanneer sporten Brabanders vooral?

De meeste sportende respondenten hebben hun sport(en) de afgelopen week beoefend op maandag, woensdag en zondag. Vooral op zaterdag hebben beduidend minder respondenten hun sport(en) beoefend. Respondenten die een sport beoefenen en hiervoor in clubverband trainen zullen dit hoogstwaarschijnlijk vaak op de doordeweekse dagen doen. Wedstrijden (al dan niet in clubverband) zullen vooral in het weekend, en dan met name op zondag, plaatsvinden.

Figuur 12: De favoriete sportdagen van Brabanders (% van respondenten die weleens sporten, n = 717²)

² Omdat de vraag niet verplicht was, hebben niet alle sportende Brabanders deze ingevuld.

Sporten Brabanders alleen of vooral samen?

Panelleden konden hier meerdere antwoorden aangeven. Veruit de meeste sporters gaven aan alleen en niet in clubverband te sporten (54%). Nog eens 16% gaf aan alleen te sporten, maar dan wel in clubverband. Bijna de helft (49%) sport samen met anderen, maar niet in clubverband en 41% sport samen in clubverband.

Tabel 10: Overzicht type verband waarin men sport

(% van respondenten die sporten, n=798 / meerdere antwoorden mogelijk)

	n	%
Alleen, niet in clubverband	435	54
Alleen, in clubverband	129	16
Samen met anderen, maar niet in clubverband	392	49
Samen met anderen, in clubverband	326	41

Waarom sporten Brabanders?

Brabanders sporten voornamelijk omdat het goed is voor de conditie (85%). Maar ook gezelligheid, de geestelijke gezondheid en afvallen/op gewicht blijven zijn belangrijke redenen voor Brabanders om te sporten. Mannen en vrouwen verschillen iets in hun redenen om te sporten: vrouwen sporten vaker dan mannen omdat ze af willen vallen of op gewicht willen blijven en omdat het geestelijk goed is om te sporten.

Tabel 11: Redenen voor sportbeoefening

(% van respondenten die wel eens sporten, n=796 / meerdere antwoorden mogelijk)

(in de tabel is daar waar er verschillen zijn tussen mannen en vrouwen dit aangegeven)

	n	% totaal	% Man	% Vrouw
Omdat het goed voor mijn conditie is	678	85	-	-
Voor de gezelligheid	461	58	-	-
Omdat het geestelijk goed voor me is	430	54	48	57
Omdat ik af wil vallen / op gewicht wil blijven	390	49	42	52
Doe ik van jongs af aan / heb ik van thuis uit meegekregen	255	32	-	-
Vanwege vrienden die het ook deden	228	29	-	-
Vanwege het competitieve element	186	23	-	-
Op advies van de dokter	110	14	-	-
Vanwege aanleg / talent	70	9	-	-
Mijn interesse is gewekt toen ik een evenement bezocht	65	8	-	-
Weet ik niet	29	4	-	-
Mijn interesse is gewekt door uitzendingen op tv	26	3	-	-

Topsportaccommodaties

We vroegen de panelleden in dit deel hoe bekend zij zijn met topsportaccommodaties in Brabant en of zij er wel eens gebruik van maken / naar toe gaan.

Bekendheid met en gebruik van topsportaccommodaties

We zijn benieuwd in hoeverre de respondenten de Brabantse topsportaccommodaties kennen. Er is hen een lijst met Brabantse topsportaccommodaties voorgelegd en per accommodatie moesten zij aangeven of ze de accommodatie kennen, of ze deze wel eens bezocht hebben of dat ze er wel eens gesport hebben.

De meest bekende topsportaccommodaties zijn het Pieter van den Hoogenband zwemstadion (79% van de respondenten kent het van naam), het Philipsstadion in Eindhoven (69%), het Willem II stadion in Tilburg (67%) en het Mandemakersstadion (RKC) in Waalwijk (ook 67%).

Het Philipsstadion is het meeste bezocht door de panelleden (29% is er wel eens geweest), gevolgd door enkele andere voetbalstadions (12%) en het Pieter van den Hoogenband zwemstadion (10%). Die laatste is ook het meeste gebruikt om zelf te sporten (6%).

Tabel 12: Bekendheid Brabantse topsportaccommodaties

(%van alle respondenten / n=1.065 / meerdere antwoorden mogelijk)

	Ken ik niet	Ken ik (van naam)	Heb ik wel eens bezocht	Heb ik wel eens gesport
a. Pieter van den Hoogenbandzwemstadion in Eindhoven	9	79	10	6
b. Flik-Flak hal in 's-Hertogenbosch	59	38	2	0
c. Hockeycomplex Oosterplas in 's-Hertogenbosch	75	22	3	2
d. Hockeycomplex Gennep Parken in Eindhoven	72	25	2	2
e. complex Hockeyclub Tilburg	80	17	3	2
f. Topmanages Academy Bartels in Reusel-de Mierden	82	17	1	0
g. Het Anky Education Center in Erp	65	34	1	0
h. Stal Tops in Valkenswaard	74	25	2	0
i. Atletiekaccommodatie A.V. Sprint in Breda	79	18	2	2
j. Atletiekaccommodatie Eindhoven Atletiek	84	15	1	1
k. Atletiekaccommodatie Attila in Tilburg	84	15	1	0
l. Atletiekaccommodatie Prins Hendrik in Vught	82	17	1	0
m. Stadion de Vliert (FC Den Bosch)	30	64	6	0
n. Rat Verlegh Stadion (NAC, Breda)	37	54	12	0
o. Philipsstadion (PSV, Eindhoven)	6	69	29	1
p. Jan Louwers Stadion (FC Eindhoven)	58	37	6	0
q. Lavans Stadion (Helmond Sport)	69	28	4	0
r. Frans Heesen Stadion (FC Oss)	75	23	3	0
s. Koning Willem II Stadion (Willem II, Tilburg)	23	67	12	0
t. Mandemakers Stadion (RKC Waalwijk)	23	67	12	0

Waardering topsportaccommodaties

We vroegen vervolgens aan de respondenten om de bij hen bekende topsportaccommodaties een rapportcijfer te geven op twee aspecten: als locatie voor topsport en als locatie om er zelf te sporten (indien van toepassing). In onderstaande tabel is per locatie het gemiddelde rapportcijfer af te lezen.

Tabel 13: Rapportcijfer per accommodatie voor locatie topsport en locatie om zelf te sporten

	...als locatie voor topsport (wedstrijden/ evenementen)		...als locatie om zelf te sporten	
	cijfer	n	cijfer	n
a. Pieter van den Hoogenbandzwembad in Eindhoven	8,4	568	8,3	95
b. Flik-Flak hal in 's-Hertogenbosch	7,9	190	- *	-
c. Hockeycomplex Oosterplas in 's-Hertogenbosch	7,7	175	8,3	37
d. Hockeycomplex Gennepark in Eindhoven	7,4	133	7,2	27
e. Complex Hockeyclub Tilburg	7,2	130	7,5	31
f. Topmanage Academy Bartels in Reusel-de Mierden	7,8	75	- *	-
g. Het Anky Education Center in Erp	7,9	137	- *	-
h. Stal Tops in Valkenswaard	7,6	124	- *	-
i. Atletiekaccommodatie A.V. Sprint in Breda	7,4	111	7,9	22
j. Atletiekaccommodatie Eindhoven Atletiek	7,5	86	- *	-
k. Atletiekaccommodatie Attila in Tilburg	6,8	94	- *	-
l. Atletiekaccommodatie Prins Hendrik in Vught	7,5	85	8,2*	20
m. Stadion de Vliert (FC Den Bosch)	6,6	345	6,6	26
n. Rat Verlegh Stadion (NAC, Breda)	7,2	320	7,3	24
o. Philipsstadion (PSV, Eindhoven)	8,2	643	6,6	77
p. Jan Louwers Stadion (FC Eindhoven)	6,4	233	6,1	26
q. Lavans Stadion (Helmond Sport)	6,2	146	- *	-
r. Frans Heesen Stadion (FC Oss)	6,1	124	- *	-
s. Koning Willem II Stadion (Willem II, Tilburg)	7,1	434	6,8	39
t. Mandemakers Stadion (RKC Waalwijk)	6,8	315	6,9	23
Gemiddeld	7,4	-	7,4	-

* Rapportcijfer is niet meegenomen omdat er minder dan 20 respondenten hun oordeel hebben gegeven.

In het totaal gemiddelde rapportcijfer zijn deze cijfers wel meegenomen.

Het Pieter van den Hoogenband zwembad wordt door de panelleden het beste beoordeeld als locatie voor topsport (8,4) en als locatie om zelf te sporten (8,3). Andere locaties die ook goed worden beoordeeld voor topsport zijn het Philipsstadion (8,2), de Flik-Flak hal in 's-Hertogenbosch (7,9) en het Anky Education Center in Erp (7,9). Als locatie om zelf te sporten wordt het Hockeycomplex Oosterplas in 's-Hertogenbosch goed beoordeeld (8,3) en de atletiekaccommodatie A.V. Sprint in Breda (7,9).

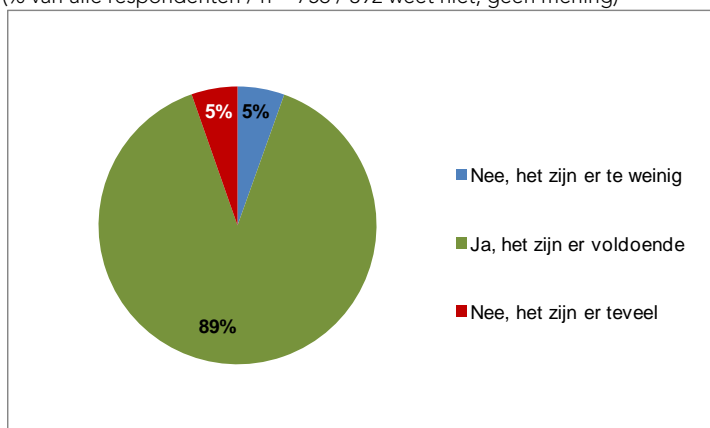
In het verlengde hiervan vroegen we ook wat de panelleden vinden van de algemene toegankelijkheid van de Brabantse topsportaccommodaties voor gewone sporters. De meesten (60%) hebben hier geen mening over of ze weten het niet. Van degenen die wel een mening hebben (n = 462) vindt 67% de topsportaccommodaties wel toegankelijk en 33% van niet.

Aanbod van topsportaccommodaties

We vroegen ook aan de panelleden of zij vinden dat er voldoende stopsportaccommodaties in Brabant zijn. Ongeveer een derde (31%) heeft hierover geen mening. Van degenen die wel een mening hebben vindt 89% dat het er voldoende zijn, 5% vindt dat er teveel zijn en nog eens 5% vindt dat er te weinig zijn.

Figuur 13: Vinden de Brabanders dat Brabant voldoende accommodaties heeft die geschikt zijn voor het beoefenen van topsport en het organiseren van topsportevenementen?

(% van alle respondenten / n = 756 / 392 weet niet, geen mening)

Aan de respondenten die aan hebben gegeven dat er in Brabant naar hun mening te weinig topsportaccommodaties zijn, is gevraagd voor welke sport(en) zij zo'n topsportaccommodatie missen. De meeste respondenten missen met name een topsportaccommodatie voor atletiek in Brabant. Op de tweede plaats komt een topsportaccommodatie voor wielrennen en op de derde plaats een topsportaccommodatie voor schaatsen/ijsport.

Tabel 14: voor welke sporten mist u een topsportaccommodatie?

(In aantallen, te kleine groepen om te percenteren)

Sport	Aantal	Sport	Aantal
Atletiek	11	Curling	2
Wielrennen	9	Autosport	1
Schaatsen/IJssport	8	Gymnastiek	1
Zwemmen	7	Motorsport	1
Hockey	5	Triatlon	1
Volleybal	5	Hardlopen/trimmen	1
Roeien	4	Anders	1
Dans	4	Fitness	1
Paardensport	3	Turnen	1
Tennis	3	Handboogschieten	1
Basketbal	2	Kanosport	1
Waterpolo	2	Voetbal	1
Fietsen	2	Korfbal	1
Klimsport	2	Onderwatersport	1
(Hand)Boogschieten	2		

Verantwoordelijkheid voor aantal en kwaliteit topsportaccommodaties

De respondenten vinden dat vooral de gemeente (53%) verantwoordelijk is voor het aantal topsportaccommodaties in Brabant en de kwaliteit van deze accommodaties. Op de tweede plaats komt de provincie met 51% en op de derde plaats staan de sportbonden en NOC*NSF met 46%. Volgens de respondenten zijn topsporters het minst verantwoordelijk voor het aantal topsportaccommodaties in Brabant en de kwaliteit van deze accommodaties. Slechts 6% van de respondenten vindt dat deze verantwoordelijkheden bij de topsporters liggen.

Tabel 15: Wie is/zijn volgens de Brabanders verantwoordelijk voor het aantal topsportaccommodaties in Brabant en de kwaliteit hiervan? (% van alle respondenten / n=1.058 / maximaal 3 antwoorden mogelijk)

	n	%
De gemeente	558	53
De provincie	544	51
Sportbonden en NOC*NSF	485	46
Het Ministerie van VWS	446	42
De sportvereniging(en)	394	37
Het bedrijfsleven	112	11
Topsporters	61	6
Weet ik niet/geen mening	65	6

Topsportevenementen

In dit gedeelte van de vragenlijst vroegen we naar de bekendheid, bezoek en waardering van Brabantse topsportevenementen.

Bekendheid Brabantse topsportevenementen

Er vinden in Brabant geregeld topsportevenementen plaats. Aan de respondenten is gevraagd welke topsportevenementen in Brabant zij kennen (al is het alleen maar van naam) en als eerste in hen opkomen. Het evenement dat het vaakst door de respondenten werd genoemd is Indoor Brabant (358 mensen noemden dit evenement). Op de tweede plaats komt het ere- en eerste divisie voetbal (genoemd door 230 mensen) en op de derde plaats staat de Marathon van Eindhoven (genoemd door 167 mensen).

Tabel 16: Welke topsportevenementen in Brabant kent u (al is het alleen maar van naam) en komen het eerste in u op? (% van alle respondenten / n=1.058 / maximaal 3 antwoorden mogelijk)

Evenement	n
Indoor Brabant	358
Ere- en eerste divisie voetbal	230
Marathon Eindhoven	167
Tennistoernooi Rosmalen	89
NK / EK / WK Zwemmen Eindhoven	86
Tilburg Ten Miles	73
Zwemmen*	66
Outdoor Brabant Hippische sport	45
International Concours Valkenswaard	31
Paardensport*	29

** Veel respondenten noemden een algemene sportnaam voor een evenement dat zij kennen. Dus 'paardensport' in plaats van bijvoorbeeld Concour Hippique Eindhoven. Ze weten dus van het bestaan van een paardensport evenement, maar kennen niet de naam ervan.

Bezoek (Brabantse) topsportevenementen

Naast de bekendheid van de Brabantse topsportevenementen hebben we ook gevraagd of de panelleden evenementen bezocht hebben. 35% van het totaal aantal respondenten heeft de afgelopen 2 jaar een topsportevenement in Nederland of in het buitenland bezocht. Een kwart (24%) van alle respondenten heeft de afgelopen 2 jaar een topsportevenement in Brabant bezocht.

Het beste bezochte Brabantse evenement van de afgelopen twee jaar is de Marathon van Eindhoven. Ongeveer 7% van alle respondenten heeft dit evenement in de afgelopen 2 jaar minstens één keer bezocht. De Open dag van PSV werd de afgelopen 2 jaar door 4% van de respondenten bezocht en het Brabants Dagblad Tilburg Ten Miles door 3% van de respondenten. Hoewel het evenement Indoor Brabant eerder door veel respondenten werd genoemd en qua bekendheid bovenaan staat, is het niet het evenement dat door de respondenten in de afgelopen 2 jaar het meeste werd bezocht (3%).

In de tabel op de volgende pagina zijn de bezoekerspercentages voor alle genoemde evenementen af te lezen.

Tabel 17: Welke Brabantse topsportevenementen hebben de Brabanders u in de afgelopen 2 jaar wel eens bezocht?

(% van totaal aantal respondenten, n = 1.188)

Evenement	%	Evenement	%
Acht van Chaam	3%	Nationale Jeugdronde	0%
AFAS TennisClassics	1%	Nationale Korfbal Dag (NK Veldkorfbal)	0%
AMGEN Singelloop Breda	2%	NK Cross	1%
Anky & Friends	0%	NK Junioren Schoonspringen	0%
Bavaria Profronde Stiphout	2%	NK Langebaan zwemmen	0%
Brabants Dagblad Tilburg Ten Miles	3%	NK Powerlifting (mannen & vrouwen)	0%
Brabantse Ruiterdagen	1%	NK RallyRacing Valkenswaard	0%
Citroën City Beach Tour	0%	NK Schaken	0%
Concours Hippique Bergen op Zoom	0%	NK Shorttrack	0%
Concours Hippique Mierlo	0%	NK Snooker	0%
Daags na de tour	1%	NK Tafeltennis	0%
De Avondvierdaagse Tilburg	1%	NK Tijdrijden	0%
De Hypotheker Beekloop	1%	NK Zaalkorfbal (dames)	0%
De Zomerklassieker van Brabant	0%	NK Zwemmen (langebaan)	1%
Draai van de Kaai	2%	Omloop der Kempen	1%
Dutch Open Championship Streetdance and Breakdance	0%	Omloop van de Houtse Liniës	0%
Dutch Open Darts	0%	ONK Motocross	0%
Dutch Open Taekwondo	0%	Open Dag PSV	4%
Eindhoven Ballooning	2%	Open Eindhovense	0%
Ek kortebaam zwemmen	1%	Open NK Beach Soccer	1%
EK Rallycross	0%	Open NK Masters Schoonspringen	0%
EK Schoonspringen	1%	Outdoor Brabant	1%
EK waterpolo	1%	Paradigit ELE Rally	1%
EK Zwemmen	2%	Profronde van Made	0%
Electroworld Skeeler en Skate toertocht	0%	Rabobank Hart van Brabantloop	0%
Exotic Green Rally	0%	Ricoh Vestingloop Den Bosch	1%
Fietsvierdaagse Hoeven	0%	RiemersmaLeasing Kangoeroeloop	0%
Friendly Hockey Games Breda	0%	Runnersbeurs	0%
Grote Prijs Adrie van der Poel/ UCI Cyclo-Cross Worldcup	1%	Sic Pugno Beachvolleybaltoernooi	0%
Haagse Beemden Loop Breda	0%	Sluitingsprijs Putte-Kapellen	1%
Hajraa Buitentoernooi	0%	Swim Cup Eindhoven	0%
Horse Event Deurne	1%	U16 TALENT WORLD CUP	0%
Horse Festival Valkenswaard	0%	Unicef Open	1%
Huldiging Nederlands Olympisch Team	1%	Univé Gym Gala	1%
Indoor Brabant	3%	Vacansoleil 4 Challenge	0%
Internationaal Concours Hippique Eindhoven	1%	Van Oers Marathon Brabant	0%
International Concours Valkenswaard	1%	Vierspannen Deurne	0%
Internationale loket.nl Warandeloop	0%	WK Bridge landenteams	0%
Jent.nl Beachvolleybal Toernooi Roosendaal	0%	WK Motocross MX1 en MX2 Mannen	1%
Kennedymars Someren	2%	WK Motocross Zijspan	0%
Kwalificatie Nederland EK Voetbal 2012	0%	WK zwemmen voor gehandicapten	1%
Leontien's Ladies Ride	1%	World League Volleybal	0%
Marathon Eindhoven	7%	World on Wheels	0%
Mijl van Mares/Profronde van Maarheeze	0%	Zesdaagse Brabant	1%
Nationaal Concours Hippique Asten	0%		

Redenen voor niet bezoeken topsportevenementen

Driekwart van de panelleden heeft in de afgelopen twee jaar geen Brabants topsportevenement bezocht. Ongeveer de helft van deze respondenten heeft gewoon geen interesse in Brabantse topsportevenementen (dit is 32% van het totaal aantal respondenten). 30% van hen geeft aan dat er geen speciale reden is voor het niet bezoeken van een Brabants topsportevenement. 20% van deze groep geeft aan dat de topsportevenementen te duur zijn.

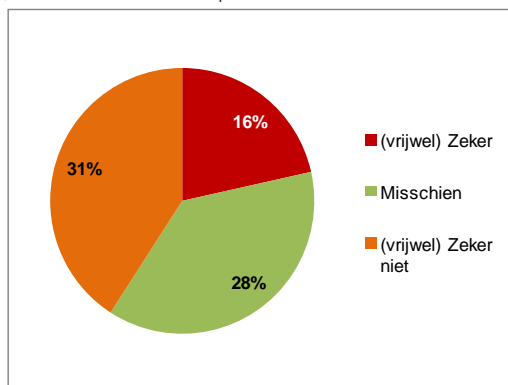
Tabel 18: Waarom heeft u de afgelopen twee jaar geen Brabants topsportevenement bezocht?
 (Meerdere antwoorden mogelijk)

	% van respondenten die niet geweest zijn (n = 763)	% van totaal aantal respondenten (n = 1.188)
Ik was er niet van op de hoogte	5	3%
Ik heb er geen interesse in	49	32%
Ik vind het te ver weg	4	3%
Ik heb er geen tijd voor	17	11%
Ik vind het te duur	20	13%
Geen speciale reden, het is er gewoon niet van gekomen	30	19%
Anders	5	3%
Weet ik niet / geen mening	2	2%

Plannen voor bezoek in de toekomst

Ongeveer een derde (31%) van de respondenten zegt (vrijwel) zeker niet een Brabants topsportevenement te gaan bezoeken in de toekomst. Ongeveer een even grote groep (28%) zegt in de toekomst misschien een topsportevenement in Brabant te bezoeken. 16% van de respondenten weet (vrijwel) zeker dat zij in de toekomst een topsportevenement in Brabant gaat bezoeken.

Figuur 14: Hoe zeker is het dat u in de toekomst (weer) een topsportevenementen in Brabant gaat bezoeken?
 (% van totaal aantal respondenten / n=826 / 216 weet niet)

Waardering van Brabantse topsportevenementen

We vroegen de panelleden om hun waardering uit te spreken over de evenementen waar ze geweest zijn. Omdat er absoluut gezien per evenement doorgaans niet veel panelleden zijn die geweest zijn en dus een oordeel hebben uitgesproken, laten we hier alleen het totaaloordeel zien van alle panelleden samen.

We zien dat veel bezoekers geen antwoord konden geven op sommige vragen. Onderstaande figuren laten zien hoe de antwoorden per aspect verdeeld zijn. Vooral de sfeer werd door veel bezoekers goed gewaardeerd. Het gemiddelde totaalrapportcijfer voor de bezochte evenementen is een 7,8.

Tabel 19: Waardering van Brabantse topsportevenementen?
 (% van aantal respondenten dat minstens één evenement bezoekt)

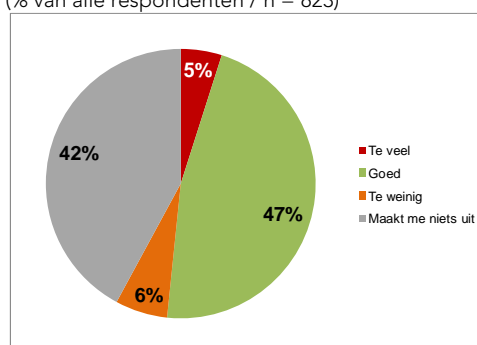
	n	Goed	Neutraal	Slecht	Totaal	Weet ik niet geen mening
Entreprijs	366	73%	nvt	27%	100%	51%
Consumpties	440	40%	40%	20%	100%	41%
Zitplaatsen	379	81%	nvt	19%	100%	49%
Staanplaatsen	507	96%	nvt	4%	100%	32%
Bezoekersaantal	609	83%	nvt	17%	100%	16%
Aantal toiletten	460	79%	nvt	21%	100%	36%
Hygiëne toiletten	428	77%	nvt	23%	100%	40%
Wedstrijdschema's	526	95%	nvt	5%	100%	27%
Sfeer	697	98%	nvt	2%	100%	3%

Aanbod van topsportevenementen

Een kwart van de respondenten (24%) weet niet of zij het aanbod van topsportevenementen in Brabant voldoende vindt. Van degenen die er wel een mening over hebben (n = 823) vindt 47% het aantal topsportevenementen dat in Brabant wordt georganiseerd goed. Opvallend is dat het 42% van de respondenten niets uitmaakt hoeveel topsportevenementen er in Brabant worden georganiseerd. Het aantal respondenten dat het aantal topsportevenementen in Brabant te veel of te weinig vindt is nagenoeg gelijk (respectievelijk 5% en 6%).

Figuur 15: Wat vindt u van het aantal topsportevenementen in Brabant?

(% van alle respondenten / n = 823)

Ook hier vroegen we aan degenen die vinden dat er te weinig evenementen worden georganiseerd voor welke sporten zij evenementen missen. Wielrennen wordt veruit het meest gemist.

Tabel 20: Voor welke sporten mist u een topsportevenement?

Sport	Aantal	Sport	Aantal
Wielrennen	17	Honk- en softbal	2
Schaatsen/IJssport	5	Biljart	2
Bowlen	4	Dans	2
Darts	4	Badminton	2
Autosport	4	65 Touwtrekken	2
Volleybal	4	32 IJshockey	2
Golf	3	57 Seniorensport	2
Atletiek	3	Fietsen	1
Voetbal	3	40 Klimsport	1
Beachvolleybal	3	66 Triathlon	1
Basketbal	2	61 Survival	1
Fietscrossen	2	70 Vliegsport	1
Hockey	2	Gymnastiek	1
Motorsport	2	Handbal	1
Turnen	2	Hardlopen/trimmen	1

Impact van topsportevenementen

Tot slot vroegen we aan de panelleden wat hun gedachten zijn bij de meerwaarde en impact van topsport op andere gebieden in de samenleving.

Redenen om topsportevenementen te organiseren

De belangrijkste reden voor de panelleden om topsportevenementen te organiseren is dat ze zorgen voor meer bekendheid van Brabant binnen en buiten Nederland (46%). Daarnaast geeft 40% aan dat ze een podium bieden voor topsporters het belangrijkste vinden, 38% vindt het positieve effect op recreatieve sporters het meest belangrijke. In de onderstaande tabel is voor iedere reden te zien hoeveel mensen deze het belangrijkste vinden.

Tabel 21: Wat is naar uw idee de belangrijkste reden om topsportevenementen in Brabant te organiseren?

(% van alle respondenten / n = 1.031 / meerdere antwoorden mogelijk)

Reden	N	%
Ze zorgen voor meer bekendheid van Brabant binnen en buiten Nederland	470	46
Ze bieden een podium aan (Brabantse) topsporters	412	40
Ze hebben een positief effect op recreatieve sporters	394	38
Ze brengen vertier voor de inwoners van Brabant	364	35
Ze zorgen voor bezoekers van buiten de provincie die hier geld besteden, waar Brabantse bedrijven van profiteren	303	29
Ze maken Brabantse burgers enthousiast om zelf (meer) te gaan sporten	298	29
Ze maken Brabant als provincie aantrekkelijker om te wonen	144	14
Anders	8	1
Weet ik niet / geen mening	76	7
Ik zie geen belangrijke redenen om topsportevenementen in Brabant te organiseren	59	6

Invloed van topsport op recreatieve sporters

Tot slot vroegen we wat de invloed van topsport is (geweest) op de panelleden zelf wat betreft hun eigen sportgedrag. Bijna de helft van de respondenten (47%) wordt/werd niet door topsport gestimuleerd om zelf te gaan sporten. 29% van de respondenten ziet topsport als een kleine stimulans om zelf te gaan sporten en 17% ziet topsport als een redelijke stimulans om zelf te gaan sporten. Een klein deel (7%) ziet topsport als een grote stimulans om zelf te gaan sporten, evenveel panelleden zien topsport als een kleine stimulans om zelf te gaan sporten.

Figuur 16: In hoeverre wordt (of werd) u (in het verleden) door topsport gestimuleerd om zelf te gaan sporten? (% van alle respondenten / n = 1.047)

